

Predmet C-488/18

Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98. stavka 1. Poslovnika

Datum podnošenja:

25. srpnja 2018.

Sud koji je uputio zahtjev:

Bundesfinanzhof (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

21. lipnja 2018.

Tužitelj i druga stranka u postupku revizije:

Golfclub Schloss Igling e. V.

Tuženik i revident:

Finanzamt Kaufbeuren mit Außenstelle Füssen

Predmet glavnog postupka

Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost – Izravni učinak članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive 2006/112 – Tumačenje pojma „neprofitna organizacija” iz te odredbe

Predmet i osnova prethodnog pitanja

Tumačenje prava Unije, čl. 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Ima li članak 132. stavak 1. točka (m) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, prema kojem „isporuka određenih usluga koje su usko povezane sa sportom ili fizičkim odgojem a koje neprofitne organizacije isporučuju osobama koje sudjeluju u sportu ili fizičkom odgoju” izravni učinak, tako da se neprofitne organizacije u slučaju neprenošenja mogu izravno pozivati na tu odredbu?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje: je li kod „neprofitne organizacije” u smislu članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, riječ o
 - autonomnom pojmu prava Unije, ili
 - su države članice ovlaštene postojanje takve organizacije učiniti ovisnim o uvjetima kao što je onaj iz članka 52. u vezi s člankom 55. Abgabenordnung (Porezni zakonik, Njemačka) (ili člankom 51. i sljedećim člancima Abgabenordnung općenito)?
3. Ako se radi o autonomnom pojmu prava Unije: mora li neprofitna organizacija u smislu članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, uspostaviti uređenje za slučaj svojeg prestanka, prema kojem imovina koja preostane u tom trenutku treba biti prenesena na drugu neprofitnu organizaciju za promicanje sporta ili fizičkog odgoja?

Relevantni propisi prava Unije

Šesta direktiva Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica koja se odnose na poreze na promet - zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za razrezivanje, osobito članak 13. dio A

Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost, osobito članak 2. stavak 1. i čl. 132. do 135.

Relevantni nacionalni propisi

Abgabenordnung (Porezni zakonik, u daljnjem tekstu: AO), osobito čl. 51. i sljedeći članci

Kratak prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 1 Tužitelj je registrirana udruga, koja u spornoj 2011. godini nije bila priznata kao općekorisna udruga u smislu čl. 51. i sljedećih članaka AO-a. Prema statutu, svrha udruge je njegovanje i promicanje golfa kao sporta. Ta se svrha ostvaruje putem vođenja golfskog igrališta i pripadajućih uređaja.
- 2 U spornoj je godini tužitelj, među ostalim, isporučio niz usluga koje potpadaju pod područje primjene poreza na dodanu vrijednost, u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (c) Direktive 2006/112, i kod kojih je sporno mogu li biti izuzete od poreza u skladu s člankom 132. stavkom 1. točkom (m) navedene direktive. Pri tome se radilo o dozvolama za korištenje golfskog igrališta

(Greenfee), posudbama golfskih loptica, organizaciji golfskih turnira i priredaba, pri čemu je tužitelj ubirao kotizacije za sudjelovanje, iznajmljivanju Caddyja i prodajama golfskih palica.

- 3 Tužena porezna uprava je smatrala da su navedene usluge podvrgnute PDV-u. Finanzgericht (Financijski sud) je usvojio tužbu podnesenu protiv takvog mišljenja, uz obrazloženje da je kod tužitelja riječ o „neprofitnoj organizaciji”, koja se može pozvati na izuzeće od poreza spornih transakcija na temelju članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive 2006/112. Porezni ured je protiv toga podnio reviziju.

Kratak prikaz i obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

Uvodne napomene

- 4 Prema nacionalnom pravu, samo kotizacije mogu biti izuzete od poreza. Finanzamt je međutim čak i u odnosu na njih zaniijekao mogućnost izuzeća od poreza, jer tužitelj nije općekorsina organizacija u smislu članka 51. i slijedećih članaka AO-a.
- 5 S gledišta prava Unije, sve sporne usluge, uz iznimku prodaje golfskih palica, mogu biti izuzete od poreza na temelju članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive 2006/112. Što se tiče Greenfee-a, Sud je već tako i odlučio (presuda od 19. prosinca 2013., Bridport and West Dorset Golf Club, C-495/12, EU:C:2013:861, t. 30. i 32.). Stoga se u pogledu tih usluga postavljaju pitanja koja su relevantna za odlučivanje u spornom predmetu, o tome ima li članak 132. stavak 1. točka (m) izravni učinak (prvo pitanje) te kakvo značenje ima pojam neprofitne organizacije iz te odredbe (drugo i treće pitanje).
- 6 Tome se, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, ne protive članak 133. točka (a) i članak 134. Direktive 2006/112.
- 7 U pogledu članka 133. točke (a) Direktive 2006/112 (nekada članak 13. dio A stavak 2. točka (a) prva alineja Direktive 77/388), Sud je presudio da zabranu sustavnog stjecanja dobiti valja tumačiti na isti način kao i pojam neprofitne organizacije iz članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive 2006/112 (članak 13. dio A stavak 1. točka (m) Direktive 77/388) (presuda od 21. ožujka 2002., Kennemer Golf, EU:C:2002:200, t. 35.).
- 8 U pogledu članka 134. Direktive 2006/112, Sud je presudio da ta odredba ne isključuje da isporuka usluga koje se sastoje od toga da neprofitna organizacija koja upravlja igralištem za golf i nudi program učlanjenja daje pravo korištenja tim igralištem za golf posjetiteljima koji nisu članovi navedene organizacije, može biti izuzeta od poreza na temelju članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive 2006/112 (presuda od 19. prosinca 2013., Bridport and West Dorset Golf Club, C-495/12, EU:C:2013:861, t. 32.).

Prvo pitanje

- 9 Pitanje ima li članak 132. stavak 1. točka (m) Direktive 2006/112 izravni učinak, tako da se neprofitne organizacije u slučaju njegova neprenošenja mogu izravno pozivati na tu odredbu, je - s obzirom na presudu od 15. veljače 2017., British Film Institute (C-592/15, EU:C:2017:117) - dvojbeno.
- 10 U toj je presudi Sud presudio da odredbu članka 13. dijela A stavka 1. točke (n) Direktive 77/388, koja predviđa izuzeće za „isporuke određenih kulturnih usluga”, treba tumačiti na način da nema izravan učinak, pa se na nju u slučaju njezina neprenošenja ne mogu izravno pozivati javnopravna tijela ili ostala kulturna tijela koja dotična država članica priznaje, a koja obavljaju isporuke kulturnih usluga.
- 11 Sud je to obrazložio time da upućivanjem na „isporuke određenih kulturnih usluga” članak 13. dio A stavak 1. točka (n) Direktive 77/388 ne zahtijeva izuzeće svih isporuka kulturnih usluga, tako da države članice „određene” isporuke mogu izuzeti dok za druge mogu predvidjeti da podliježu PDV-u. Budući da ta odredba dodjeljuje državama članicama marginu prosudbe za određivanje izuzetih isporuka kulturnih usluga, ona ne ispunjava pretpostavke kako bi se na nju moglo izravno pozivati pred nacionalnim sudovima (presuda od 15. veljače 2017., British Film Institute, C-592/15, EU:C:2017:117, t. 23. i 24.).
- 12 Protiv izravnog učinka članka 132. stavka 1. točke (m) Direktive 2006/112 moglo bi govoriti i to da zakonodavac Unije očito nije želio obvezati države članice da od poreza izuzmu sve usluge koje su povezane sa sportom ili fizičkim odgojem a koje neprofitne organizacije isporučuju osobama koje sudjeluju u sportu ili fizičkom odgoju. U slučaju priznavanja izravnog učinka u konačnici bi, međutim, došlo upravo do takvog rezultata.

Drugo pitanje

- 13 U drugom pitanju sud koji je uputio zahtjev polazi od toga da članak 132. stavak 1. točka (m) Direktive 2006/112 državama članicama – s obzirom da nedostaje ovlaštenje određivanja putem definicije kao što je ono iz, npr., članka 135. stavka 1. točke (g) Direktive 2006/112– ne dodjeljuje ovlaštenje da samostalno definiraju pojam neprofitne organizacije. U skladu s time nije moguće ni tumačenje tog pojma u skladu s člankom 52. u vezi s člankom 55. AO-a (u kojima se definiraju pojam općekorisnog cilja kao i pojam altruizma koji spada u definiciju tog pojma), kao ni u skladu s člankom 51. i slijedećim člancima AO-a zajedno (to jest u skladu sa svim odredbama koje uređuju pitanje kada se smatra da neki subjekt ostvaruje ciljeve koji uživaju povoljniji porezni tretman, a osobito općekorisne ciljeve). Bundesfinanzhof (Savezni financijski sud) je s tim u vezi već presudio da su izuzeća od poreza u skladu s člankom 13. Direktive 77/388 autonomni pojmovi prava Unije, kojima se želi izbjeći primjena sustava poreza na dodanu vrijednost koja bi se razlikovala od jedne do druge države članice.

Treće pitanje

- 14 Treće se pitanje postavlja u slučaju da članak 132. stavak 1. točka (m) Direktive 2006/112 ima izravno djelovanje, i da države članice nisu ovlaštene definirati pojam neprofitne organizacije. U tom slučaju valja pojasniti koje zahtjeve pravo Unije postavlja za taj pojam.
- 15 Pri tome je od značaja pretpostavlja li pojam neprofitne organizacije to da je upotreba njezine imovine za cilj koji se promiče člankom 132. stavkom 1. točkom (m) Direktive 2006/112 osigurana i u slučaju njezina prestanka, tako da članovi čak ni tada ne mogu ostvariti financijske koristi (v. općenito presudu od 21. ožujka 2002., Kennemer Golf, EU:C:2002:200, t. 33.).

RADNI DOKUMENT